

Fyzikální soutěž „Vím proč“ ovládli studenti z Hodonína a Zelenče u Prahy. Jejich školy dostanou každá 200 000 korun na nové vybavení

19.6.2025 - Alice Horáková | Skupina ČEZ

Co se stane telefonu v mikrovlnce? Proč se deštník ve větru obrací na ruby? Tají rychleji kry ve sladké nebo ve slané vodě? Jak umístění křidélek ovlivní letovou dráhu rakety? Na všechny tyto a mnohé další otázky hledali odpovědi účastníci 11. ročníku celostátní fyzikální soutěže „Vím proč“. Celkem zaslali 170 krátkých videí, ve kterých originálně vysvětlují, jak funguje svět kolem nás.

Díky zvídavosti a kreativitě svých žáků získávají hlavní výhru – 200 tisíc korun od nadace ČEZ – Základní škola Zeleneč a Střední škola průmyslová a umělecká Hodonín. Samotní autoři navíc byli odměněni hodnotnými vouchery na on-line nákupy.

„Zvědavost a touha přijít věcem na kloub jsou skvělé vlastnosti, které rádi prostřednictvím naší soutěže podporujeme. Budujeme lepší a čistší energetiku a k tomu potřebujeme šikovné lidi, kteří se nebojí fyziky, ale naopak s ní kamarádí a dokáží ji používat ve svůj prospěch. Soutěž „Vím proč“ ukazuje, jak zábavná může fyzika být a motivuje děti ke studiu technických oborů,“ říká Martin Máca, vedoucí týmu strategický nábor ČEZ, který soutěž „Vím proč“ organizuje.

V kategorii středních škol a vyšších gymnázií nejvíce odbornou porotu zaujalo video Tomáše a Ondřeje z Průmyslovky Hodonín. Ti si pomocí 3D tisku sestavili větrný tunel, ve kterém testovali **aerodynamiku** různých modelů autíček, od trabantu až po ikonickou Tatuři 603. „Nápad na toto video vznikl asi před rokem. Průběžně jsme na tom pracovali, ale ve škole jsme to nikomu neřekli. Čekali jsme, jak nám ten pokus vyjde. A když to klaplo, video jsme přihlásili do soutěže,“ popisuje Ondřej.

Druhé místo mezi středoškoláky získal Vlastimil z Gymnázia Pierra de Coubertina v Táboře, který pomocí rezonančního transformátoru s jiskřičtem ukázal několik pokusů zaměřených na **tichý výboj**. O třetí místo se letos podělili Ondřej ze Střední školy informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm, jenž se věnoval **fotovoltaickému jevu**, a Rudolf s Ondřejem z Gymnázia Olgy Havlové v Ostravě-Porubě, kteří také vsadili na větrný tunel a **aerodynamiku**. Ondřej z Rožnova pod Radhoštěm navíc získal i první místo ve speciální kategorii věnované obnovitelným zdrojům.

Mezi žáky základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií poslali nejlepší video Teodor a Natan ze Základní školy Zeleneč. Ti si vyrobili vlastní funkční detektor kovů, s nímž vysvětlili princip **magnetismu**. Kluci se nechali inspirovat knížkou od dědy, který je radioamatérem. Některé součástky jim dodal děda, některé pan učitel fyziky a na některé jim přispěl pan ředitel. Za finanční poukázky si chtějí koupit 3D tiskárnu.

Stříbrný Matyáš ze Základní školy Budyně nad Ohří věnoval své video vakuové elektronice, s níž předvedl hned několik pokusů **elektromagnetického vlnění a kmitání**. V soutěži není žádným nováčkem, již loni si odnesl bronz za vysvětlení, jak lze změnou frekvence vytvářet melodie a zvuky pomocí elektrických výbojů. Letošní třetí příčku obsadili Jakub, Martin a Vilém ze ZŠ Logopedická Ostrava-Habrová se svým „televizním pořadem“ věnovaným **optice**, konkrétně světlu a viditelnému

spektru. Vtipně a s nadhledem přesvědčili porotu, že svět není černobílý, ale minimálně CMYK.

Dobrou zprávou je i to, že si k fyzice prostřednictvím „Vím proč“ hledá cestu čím dál tím víc děvčat. Do letošního ročníku se jich přihlásilo 48. V kategorii ryze dívčích týmů uspěla nejlépe Adéla z Podještědského gymnázia Doctrina se svou názornou ukázkou, jak se liší tání ledu ve sladké a ve slané vodě.

<http://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/fyzikalni-soutez-vim-proc-ovladli-studenti-z-hodonina-a-zelence-u-prahy.-jejich-skoly-dostanou-kazda-200-000-korun-na-nove-vybaveni-222445>